

Siirt - Ilısu Baraj Gölü kapsamında Siirt'te devam eden arkeolojik kazılarda, Kurtalan"ın Çattepe (TİLLİ) köyü Dicle Nehri kıyısında 2 bin yıllık bir liman bulundu.□

Devam eden Başur Höyük Kazısı ile birlikte Kurtalan ilçesine bağlı **Çattepe köyünde** de yeni bir kazıya başlandı. Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi **Yrd. Do.ç D.r Haluk Sağlamtimur** başkanlığındaki kazı çalışmaları, birçok üniversite tarafından ortaklaşa gerçekleştiriliyor.

Kazı Başkanı Ege Üniversitesi Öğretim Üyesi Haluk Sağlamtimur, "**Botan ve Dicle Nehirlerinin birleştiği noktada bulunan Çattepe yerleşimi prehistorik dönemlerden günümüze kadar iskân edilmiştir. Jeopolitik konum açısından birçok soruyu aydınlatacak konumda bulunan höyükteki kazı çalışmalarında çok önemli bulgulara ulaşıldı.**" dedi.

Dicle ve Botan akarsularının ve vadilerinin birleştiği bir yerde bulunan Çattepe (TİLLİ) Höyükü'nün, stratejik ve ticari açılarından çok önemli bir geçiş noktası olduğunu belirten Sağlamtimur, "350 metre uzunluğunda 250 metre genişliğinde olan bu höyüğün temellerinin MÖ 6-7 binli yıllara kadar uzandığı düşünüyor. İnsanlar tarafından sürekli kullanılmış bir kent. Bu şehir ortaçağda önemli bir merkez olan ve Arap seyyahların kitaplarında bahsedilen üç mahallesi yer altı çarşısı olan, "**Tell Fâfân**" kentidir. Elde edilen bulgulara göre, aynı zamanda Roma egemenliğinin uzandığı en uç nokta olan Çattepe Höyüğü'nde, MS 3 - 4 yüzyıllarda yapılan günümüzde bazı yerleri tahrip edilmiş bir sur var. Yine MS 100'lü yıllarda yapıldığı belirlenen ve höyüğün batı taraflarında yer alan 20 basamaklı bir limana ulaşıldı. Şu anda limanın kazı çalışmaları gerçekleştiriliyor. Bu liman sayesinde burası bölgenin ticari

merkezi konumundaydı. Diyarbakır'dan dahi bu köprü vasıtasıyla, Dicle Nehri üzerinden geliniyordu. Tell Fâfân Kenti, MS 915-920'li yıllarda meydana gelen yangında büyük tahribata uğramış, 100. yıldan sonra Hasankeyf'in bölgenin merkezi bir kenti haline gelmesi ile birlikte önem kaybetmeye başladı " şeklinde konuştu.

Yapılan kazılara yurt dışındaki üniversitelerden de büyük ilgi olduğunu dile getiren Sağlamtimur, "16 akademisyen, 11 üniversiteden 60 öğrenci ve 300 işçi ile sürdürdüğümüz kazı çalışmalarının on yıl kadar süreceğini tahmin ediyoruz" dedi.

Köy Sakinleri, "Arazilerimiz İçin Müsaade İstenmedi."

Terör olayları nedeni ile 1990'lı yıllarda köyün boşaltıldığını belirten köy sakinleri; birçok tapulu arazi olmasına rağmen, kazı çalışmaları için kendilerinin bilgilendirilmediklerini ifade ediyor.

Elde edilen önemli bulgulara sevindiklerini, ancak çalışma için müsaade veya dayanışma girişiminde bulunulmamasının kendilerini üzdüğünü belirten köy sakinleri, "Köyümüzün eski ve tarihi bir yerleşim olduğunu biliyorduk. Terör nedeni ile boşaltıldıktan sonra köyümüze yakın yerleşim birimlerini tercih ettik. 90 civarında tapulu arazi olmasına rağmen, kazı çalışmaları gerek başladığı zaman gerekse bu süreçte, müsaade ve benzeri herhangi bir girişimde bulunulmadı. Kazılarda önemli bulguların bulunması güzel bir şey, biz buna sevindik. Yalnız ne Müzeler Müdürlüğü'nün, ne kazı çalışmalarını yapan üniversitenin herhangi bir danışma gereği duymamış olması bizi üzmüştür." dedi.

Medya73 / 18 Ağustos 2009